

PIRMĀS INSTANCES TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2005. gada 30. novembrī*

Lieta T-250/02

Autosalone Ispra Snc, Ispra (Itālija), ko pārstāv B. Kazu [*B. Casu*], advokāts,

prasītāja,

pret

Eiropas Atomenerģijas kopienu, ko pārstāv Eiropas Kopienų Komisija, kuru pārstāv E. di Maršs [*E. de March*], pārstāvis, kam palīdz A. dal Fero [*A. Dal Ferro*], advokāts, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja,

par prasību noteikt Eiropas Atomenerģijas kopienas ārpusligumisko atbildību EAKL 188. panta otrās daļas izpratnē par nodarītajiem zaudējumiem noplūdes dēļ notekūdeņu krātuvē un tā rezultātā piespriet Kopienai atlīdzināt minētos zaudējumus.

* Tiesvedības valoda — itāļu.

EIROPAS KOPIENU PIRMĀS INSTANCES TIESA
(otrā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs J. Pirungs [*J. Pirrung*], tiesneši A. V. H. Meijs [*A. W. H. Meij*] un I. Pelikānova [*I. Pelikánová*],

sekretārs H. Palasio Gonsaless [*J. Palacio González*], galvenais administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2004. gada 26. oktobrī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

Atbilstošās tiesību normas

- 1 EAKL 151. pants paredz:

“Tiesas kompetencē ir izskatīt lietas par kaitējuma novēršanu, ko paredz [EAKL] 188. panta otrā daļa.”

2 EAKL 188. panta otrā daļa noteic:

“Ja pastāv tādas saistības, kas nav līgumsaistības, Kopiena saskaņā ar vispārējiem tiesību principiem, kas kopīgi visu dalībvalstu tiesību sistēmām, novērš jebkādu kaitējumu, ko radījušas Kopienas iestādes vai to darbinieki, pildot savus pienākumus.”

3 Starp Itālijas Republiku un Eiropas Atomenerģijas kopienu 1959. gada 22. jūlijā Romā noslēgtā un Itālijā ar 1960. gada 1. augusta likumu Nr. 906 (1960. gada 31. augusta *GURI* Nr. 212, 3330. lpp.) ieviestā līguma (turpmāk tekstā — “KPC līgums”) par Kopējā nukleāro pētījumu centra vispārējo kompetenci (turpmāk tekstā — “Centrs”) 1. pants noteic:

“Itālijas valdība Eiropas Atomenerģijas kopienas rīcībā uz deviņdesmit deviņiem gadiem nodod Ispras Nukleārās pētniecības centru, kā arī zemi ap to 160 hektāru platībā, uz kuras tas ir uzbūvēts, par simbolisku gada nomas maksu 1 (vienas) Eiropas valūtas vienības (ECU) apmērā.” [Neoficiāls tulkojums]

4 KPC līguma F pielikuma 1. pantā noteikts:

“1. Centrs ir neaizskarams, uz to neattiecas kratīšana, rekvizīcija, konfiskācija vai ekspropriācija, kā arī attiecas jebkāda cita veida imunitāte pret administratīvu vai tiesisku piespiedi izpildi, ja vien tam atļauju nav devusi Eiropas Kopienu Tiesa. [..]” [Neoficiāls tulkojums]

5 KPC līguma F pielikuma 3. pants paredz:

“1. Pamatojoties uz Komisijas pieprasījumu, Itālijas kompetentās iestādes realizē savas pilnvaras, lai Centrā nodrošinātu visus vajadzīgos sabiedriski derīgos pakalpojumus. Ja tiek pārtraukta kāda no iepriekš minētajiem pakalpojumiem sniegšana, Itālijas iestādes veic visu nepieciešamo, lai apmierinātu Centra vajadzības, neradot traucējumus tā darbībā.

2. Tā kā pakalpojumus sniedz Itālijas iestādes vai to kontrolētās iestādes, Centram tiek piemēroti īpaši tarifi [..]. Ja minētos pakalpojumus sniedz privātas sabiedrības vai organizācijas, Itālijas iestādes pieliek pūles, lai nosacījumi, ar kādiem tie tiek piedāvāti, būtu vislabākie.

3. Komisija veic visus vajadzīgos pasākumus, lai ieinteresētie sabiedriski derīgo [pakalpojumu] dienestu kvalificētie pārstāvji, ko tā atbilstoši apstiprinājusi, varētu pārbaudīt, labot vai uzturēt tiem uzticētās iekārtas Centrā.”

[Neoficiāls tulkojums]

6 KPC līguma F pielikuma 16. panta 1. punkts it īpaši noteic:

“Valdība var pieprasīt [..], lai to informētu par Centrā veiktajiem pasākumiem drošības un sabiedrības veselības aizsardzības jomā attiecībā uz nodrošināšanos pret negadījumiem un draudiem, kas izriet no jonizētā starojuma.” [Neoficiāls tulkojums]

- 7 Komisijas 1996. gada 10. aprīļa Lēmuma Nr. 96/282/*Euratom* par Centra reorganizāciju (OV L 107, 12. lpp.) 9. panta 3. punkts nosaka:

“[Centra] ģenerāldirektors Komisijas vārdā veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu personu un iekārtu, par kurām viņš ir atbildīgs, drošību.” [Neoficiāls tulkojums]

Prāvas priekšvēsture

- 8 No lietas materiāliem izriet, ka prasītājas īpašums atrodas Ispras (Itālija) komūnā un ka šis īpašums robežojas ar notekūdeņu krātuvi, kas šajā vietā sastāv no divām kanalizācijas caurulēm, katru 80 cm diametrā, kas ierīkotas zem publiska ceļa (turpmāk tekstā — “krātuves pirmā daļa”).
- 9 Atrodoties blakus prasītājas īpašumam, krātuve turpinās tālāk, zemē, kas pieder *Ferrovie dello Stato* (Itālijas dzelzceļi). Šī krātuves daļa (turpmāk tekstā — “otrā krātuves daļa”) sastāv no pazemes velves, kurā saplūst krātuves pirmās daļas ūdeņi — kā tas arī izriet no krātuves vertikālā nodalījuma grafiskā zīmējuma (turpmāk tekstā — “grafiskais zīmējums”), ko prasītāja pievienojusi prasības pieteikuma pielikumā un kuru Komisija nav apstrīdējusi par to, vai tas atspoguļo reālo situāciju. Tāpat no grafiskā zīmējuma izriet, ka šo otro daļu no publiska ceļa, zem kura atrodas pirmā daļa, nošķir tikai žogs.
- 10 Vēl no grafiskā zīmējuma izriet, ka aiz otrās daļas krātuve turpinās virszemē, kura saskaņā ar KPC līguma 1. pantu ir nodota Kopienas rīcībā (turpmāk tekstā — “krātuves trešā daļa”) un ka tā virszemē sastāv no vienas kanalizācijas caurules 100 cm diametrā.

- 11 Grafiskais apzīmējums tāpat ilustrē to, ka Centra rīcībā nodotajā zemē ir neliela nogāze tās zemes pusē, kas pieder *Ferrovie dello Stato*, kur savukārt atrodas krātuves otrā daļa. Tas arī izriet no norādītajiem malējiem paaugstinājumiem vietas plānā, ko savu procesuālo rakstu pielikumos iekļāvusi kā Komisija, tā arī prasītāja.
- 12 Tomēr tiesas sēdes laikā Komisijas eksperts pēc būtības norādīja, ka zemes reljefs neietekmē krātuves vispārējo slīpumu, jo tā ir ierīkota pazemē. Vienlaikus viņš arī norādīja, ka krātuves ūdeņi no pirmās daļas ieplūst otrajā daļā un no otrās daļas — trešajā. Prasītāja pati šo apgalvojumu apstiprināja, tiesas sēdes laikā skaidri pastāvēt uz to, ka krātuves trešajai daļai nav pietiekamas kapacitātes, lai uzņemtu visus krātuves otrās daļas ūdeņus. Tādējādi lietas dalībnieku starpā pastāv vienprātība par to, ka pirmā daļa ir otrās daļas augštece un otrā daļa — trešās daļas augštece.
- 13 Tāpat lietas dalībnieku starpā pastāv vienprātība par to, ka līdz 1990. gadam — gadam, kad Centra tehniskie dienesti veica darbus krātuves trešajā daļā, šī daļa pret straumi sastāvēja no atvērta kanalizācijas caurules (turpmāk tekstā — “krātuves trešās daļas pirmais nodalījums”) un — pa straumei — no slēgtas kanalizācijas caurules 100 cm diametrā (turpmāk tekstā — “krātuves trešās daļas otrais nodalījums”). 1990. gadā veikto darbu laikā atvērta trešās daļas pirmā nodalījuma kanalizācijas caurule tika aizstāta ar slēgtu kanalizācijas cauruli 100 cm diametrā. Tā rezultātā krātuves trešā daļa pilnībā sastāvēja no slēgtas kanalizācijas caurules 100 cm diametrā.
- 14 Attiecīgā krātuve uzņem daļu no notekūdeņiem, kas plūst pa Ispras pilsētas un zemes, uz kuras atrodas Centrs, notekām.

- 15 1992. gada jūnijā Ispras pilsēta cieta spēcīgā vētrā, kas izraisīja virkni plūdu, tajā skaitā, plūdus uz prasītājas zemes.
- 16 1992. gadā Ispras komūna savā teritorijā veica izmaiņas noteku tīklā. Tāpat arī tas izriet no 1992. gada 7. oktobra vēstules, ko Ispras mērs nosūtīja Centra infrastruktūras dienestam par to, ka Ispras komūnas pārvalde ir nolēmusi novirzīt daļu no notekūdeņiem, kas no komūnas teritorijas ieplūst attiecīgajā krātuvē. Lai īstenotu darbus zemē, uz kuras ir uzbūvēts Centrs, Ispras komūna minētajam dienestam lūdza tā rīcībā nodot ekskavatoru un operatoru. Šajā pašā vēstulē Ispras mērs precizēja, ka šī iesaistīšanās ir komūnas pārvaldes autonoma iniciatīva, un tā uzņemsies attiecīgu atbildību.
- 17 2002. gada 3. maijā Ispras pilsētu skāra spēcīga vētra ar lietussgāzēm, un krātuves noplūdes rezultātā tika applūdināts prasītājas īpašums. Tajā pašā dienā Andžeras [Angera] posteņa karabinieri, vairāki Ispras komūnas tehnisko dienestu ierēdņi un Centra ierēdņi, ieskaitot tā direktoru, sapulcējās uz vietas un konstatēja plūdu apjomu un lielumu, kā arī to nodarītos redzamos bojājumus.
- 18 Ar 2002. gada 19. maija vēstuli prasītāja aicināja Ispras komūnas pārvaldi, *Ferrovie dello Stato* pārstāvjus un Komisiju veikt apmeklējumu uz vietas un/vai veikt ekspertīzi, lai mierīgā ceļā noteiktu 2002. gada 3. maija plūdu iemeslus un savstarpējo atbildību. Atbildē uz šo vēstuli Komisijas padome nosūtīja prasītājas padomei 2002. gada 17. jūnija vēstuli, informējot, ka Komisija apstrīd Kopienas atbildību un atsakās veikt jebkādu pārbaudi uz Centra zemes.

Process un lietas dalībnieku prasījumi

- 19 Ar prasības pieteikumu, kas Tiesas kancelejā iesniegts 2002. gada 20. augustā, prasītāja cēla šo prasību.

- 20 Pamatojoties uz tiesneša referenta ziņojumu, Pirmās instances tiesa (otrā palāta) nolēma uzsākt mutvārdu procesu un Pirmās instances tiesas Reglamenta 64. pantā paredzēto procesa organizatorisko pasākumu nolūkā rakstveidā lietas dalībniekiem uzdeva jautājumus, aicinot tos sniegt atbildes tiesas sēdē. Lietas dalībnieki atbildēja uz šiem jautājumiem noteiktajos termiņos.

- 21 Pirmās instances tiesa 2004. gada 26. oktobra sēdē uzklusēja lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumus un atbildes uz Pirmās instances tiesas jautājumiem.

- 22 Tiesas sēdē Pirmās instances tiesa aicināja Komisiju iesniegt visus dokumentus, kas attiecinās uz vienību, pamatojoties uz kuras lūgumu Centra tehniskie dienesti 1990. gadā veica darbus trešās daļas pirmajā nodaļā, identitāti. Komisija noteiktajos termiņos iesniedza dažus dokumentus. Atbildot uz Pirmās instances tiesas aicinājumu iesniegt iespējamus apsvērumus par Komisijas iesniegtajiem dokumentiem, prasītāja savus apsvērumus iesniedza noteiktajos termiņos.

- 23 Mutvārdu process tika izbeigts 2005. gada 19. aprīlī.

24 Prasītājas prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

- noteikt Eiropas Atomenerģijas kopienas ārpusligumisko ekskluzīvo un/vai dalīto un/vai solidāro atbildību;
- piespriest šai Kopienai atlīdzināt nodarītos zaudējumus, kuru apmērs tiks noteikts tiesas procesa laikā un jebkurā gadījumā būs taisnīgs;
- noteikt šādus pierādījumu savākšanas pasākumus:
  - ievākt ziņas no Centra direktora un darbiniekiem un, iespējams, arī no Itālijas iestādēm, kas iesaistītas uz vietas;
  - savākt pierādījumus no lieciniekiem, skaidri norādot liecinieku uzvārdus;
  - apmeklējumu uz vietas un/vai ekspertīzi, kā arī citus pierādījumu savākšanas līdzekļus, kas tiks atzīti par vajadzīgiem, lai noteiktu prasītājas apgalvojumu patiesumu, ieskaitot mantiska vai nemantiska rakstura zaudējumus [keitējumu], kas ir vai tiks nodarīti strīdīgo faktu rezultātā;
- piespriest atbildētājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

25 Komisijas prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

- noraidīt prasītājas prasījumus attiecībā uz pierādījumu savākšanas pasākumiem;
- prasību noraidīt kā nepieņemamu vai nepamatotu;
- piespriest prasītājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

26 Atbildot uz Pirmās instances tiesas jautājumu, prasītāja tiesas sēdes laikā norādīja, ka ar savu pirmo prasījumu daļu tā faktiski ir gribējusi Pirmās instances tiesai lūgt noteikt tikai Ķopienas ārpuslīgumisko atbildību.

Par pieņemamību

Lietas dalībnieku argumenti

27 Ar atsevišķu dokumentu nenorādot izņēmumu par nepieņemamību, Komisija apstrīd, ka prasība ir pieņemama, pamatojot, ka šis prasības pieteikums neatbilst Reglamenta 44. panta 1. punktā minētajām prasībām, atbilstoši kurām prasības pieteikumam ir jāsaturs strīda priekšmets un kopsavilkums par izvirzītajiem pamatiem.

- 28 Atbilstoši Komisijas teiktajam no judikatūras izriet, ka prasības pieteikumā ietvertajām norādēm jābūt pietiekami skaidrām un precīzām, lai atbildētājs varētu sagatavot savu aizstāvību un lai Pirmās instances tiesa varētu lemt par prasību, ja iespējams, bez papildu informācijas iesniegšanas. Tāpat judikatūrā ir precizēts, ka, lai atzītu prasību par pieņemamu, pamata faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem, uz kuriem prasība pamatota, jāizriet — vismaz kopsavilkuma veidā un tomēr saskaņotā un saprotamā veidā — no paša prasības pieteikuma teksta (skat. Pirmās instances tiesas 1996. gada 21. novembra rīkojumu lietā T-53/96 *Syndicat des producteurs de viande bovine* u.c./Komisija, *Recueil*, II-1579. lpp., 21. punkts un tajā minētā judikatūra). Lai izpildītu šīs prasības, prasības pieteikumam par Kopienas iestādes iespējamo nodarīto kaitējumu ir jāsaturs elementi, ar kuru palīdzību var noteikt rīcību, ko prasītāja pārmet iestādei, iemeslus, kuru dēļ tā uzskata, ka pastāv cēloņsakarība starp rīcību un iespējamiem nodarītajiem zaudējumiem, kā arī šo zaudējumu raksturs un saturs (skat. Pirmās instances tiesas 2000. gada 8. jūnija spriedumu apvienotajās lietās T-79/96, T-260/97 un T-117/98 *Camar* un *Ticol*/Komisija un Padome, *Recueil*, II-2193. lpp., 181. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 29 Šajā gadījumā prasītājas dokumentos absolūti trūkst nepieciešamās precizitātes un skaidrības. Šajā sakarā Komisija uzsver, ka no prasītājas rakstītā neizriet Centram pārvestā rīcība. Šī neprecizitāte un “robi” neļauj ne Komisijai pilnīgi sagatavot atbildes rakstu, ne arī Pirmās instances tiesai spriest par attiecīgajiem faktiem.
- 30 Turklāt Komisija pēc būtības uzskata, ka prasītājas dokumenti nesatur nevienu pierādījumu par apgalvoto zaudējumu esamību, ne arī iespējamo to novērtējumu.
- 31 Visbeidzot, prasītāja vispārīgā veidā plūdus savā ēkā skaidro ar attiecīgās krātuves applūšanu, nesniedzot pat vismazākos paskaidrojumus par to, kā šis atgadījums ir norisinājies, un nesniedzot informāciju par iemesliem, kas to mudināja konstatēt, ka applūde notikusi krātuves trešajā daļā.

32 Komisija piebilst, ka prasītājas lūgtie pierādījumu savākšanas pasākumi nav attaisnojums tam, ka prasītājas dokumenti ir neprecīzi.

33 Prasītāja pēc būtības uzskata, ka tās dokumentos strīda priekšmets un kopsavilkums par izvirzītajiem pamatiem ir pienācīgi norādīts un ka tādējādi prasība atbilst Reglamenta 44. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētajiem nosacījumiem. Tā piebilst, ka tai nav bijis jāiesniedz tehniska rakstura skaidrojumi saistībā ar atgadījumu, kurā tā bija cietusi. Turklāt tā pēc būtības uzsver, ka ar Pirmās instances tiesai lūgto pierādījumu savākšanas pasākumu palīdzību var noteikt, vai apgalvojumi ir patiesi.

Pirmās instances tiesas vērtējums

34 Atbilstoši Reglamenta 44. panta 1. punkta c) apakšpunktam jebkuram prasības pieteikumam ir jāsaturs strīda priekšmets un kopsavilkums par izvirzītajiem pamatiem.

35 Šī prasība tika precizēta Komisijas minētajā judikatūrā šī sprieduma 28. punktā.

36 Šajā gadījumā no prasības pieteikuma pietiekami skaidri izriet, ka prasītāja pēc būtības Komisijai pārmet, no vienas puses, ka tā atteikusi piekļuvi krātuves trešajai daļai, lai noteiktu tās stāvokli un krātuves applūdes iemeslus, un, no otras puses, ka tā ir atturējusies krātuves trešajā daļā veikt darbus, lai izsargātos no applūdes.

- 37 Tomēr, pirmkārt, attiecībā uz piekļuves atteikumu krātuves trešajai daļai, nepastāvot nekādiem apgalvojumiem par zaudējumiem un atlīdzību šajā sakarā, ar šo atteikumu saistītais iebildums ir jāpielīdzina lūgumam par pierādījumu savākšanas pasākumiem attiecībā uz apmeklējumu uz vietas. Tātad šis apgalvojums ir jāizvērtē minēto pierādījumu savākšanas pasākumu ietvaros (skat. turpmāk 99. un 100. punktu).
- 38 Otrkārt, attiecībā uz iespējamo krātuves trešās daļas neatbilstošo uzturēšanu un darbu neveikšanu tajā prasītāja savā prasības pieteikumā norāda, ka šis atturēšanās iemesls bija plūdi tās īpašumā, un prasa dažādām personām atlīdzināt nodarītos zaudējumus ēkām un lietām, ko tā īsi norāda savā prasības pieteikumā. Tādējādi ir jāuzskata, ka attiecībā uz šiem norādītajiem zaudējumiem, kas radušies tādēļ, ka krātuves trešā daļa netika atbilstoši uzturēta un tajā netika veikti darbi, prasība atbilst Reglamenta 44. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētajām prasībām.
- 39 Vēlreiz jāatgādina, ka prasītāja prasa arī atlīdzināt gan iespējamus mantiskos zaudējumus, gan arī nodarīto vai iespējamo nemantisko kaitējumu, nesniedzot kaut vismazāko informāciju, ar kuras palīdzību varētu noteikt to veidu un apmēru. Šī zaudējumu daļa tāpēc neatbilst Reglamenta 44. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētajām prasībām, kā tas precizēts šī sprieduma 28. punktā minētajā judikatūrā.
- 40 Šādos apstākļos ir jāuzskata, ka prasība ir pieņemama tiktāl, ciktāl ar to vēlas saņemt atlīdzību par iespējami radītajiem zaudējumiem dažādām lietām, kas īsi uzskaitītas prasības pieteikumā, sakarā ar to, ka krātuves trešā daļa atbilstoši netika uzturēta un tajā netika veikti atbilstoši darbi.

Par lietas būtību

Ievada apsvērumi

- 41 Ir jāatgādina — kā tas izriet no judikatūras — Komisijas ārpuslīgumiskā atbildība EAKL 188. panta otrās daļas izpratnē un nodarīto zaudējumu atļūdzināšanas tiesību īstenošana ir pakļauta vairākiem nosacījumiem, proti, iestādēm pārmestajai rīcībai jābūt nelikumīgai, zaudējumiem ir patiesi jāpastāv un ir jāpastāv cēloņsakarībai starp attiecīgo rīcību un zaudējumiem (skat. it īpaši Tiesas 1990. gada 27. marta spriedumu lietā C-308/87 *Grifoni/EAEK*, *Recueil*, I-1203. lpp., 6. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 42 Šajā sakarā tikai akti vai Kopienų iestādei vai organizatoriskai apvienībai piedēvējama rīcība var būt Kopienų atbildības pamats (šajā sakarā skat. Tiesas 1985. gada 10. jūlija spriedumu lietā 118/83 *CMC u.c./Komisija*, *Recueil*, 2325. lpp., 31. punkts, un 2004. gada 23. marta spriedumu lietā C-234/02 *Ombuds/Lamberts*, *Recueil*, I-2803. lpp., 59. punkts).
- 43 Ja nav izpildīts kāds no nosacījumiem, prasība jānoraida kopumā, nepārbaudot pārējos nosacījumus, no kuriem atkarīga atbildības iestāšanās (skat. Pirmās instances tiesas 2002. gada 20. februāra spriedumu lietā T-170/00 *Förde-Reederei/Padome* un Komisija, *Recueil*, II-515. lpp., 37. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 44 Tādējādi lietas dalībnieku argumenti, kas attiecas uz Kopienų atbildību, ir jāizvērtē minēto apsvērumu kontekstā.

Lietas dalībnieku argumenti

- 45 Prasītāja pārmet Komisijai un/vai Centram, ka tie nav atbilstoši uzturējuši krātuves trešo daļu un tajā nav veikusi vajadzīgos darbus, lai attiecīgajā krātuvē nodrošinātos un izvairītos no atkārtotiem plūdiem, neskatoties uz bīstamību, kas saistīta ar tās nepietiekamo hidraulisko kapacitāti, par ko Kopienai bija zināms kopš krātuves applūdes 1992. gadā. Faktiski zaudējumu būtība slēpjas faktā, ka krātuves trešajai daļai nebija pietiekamas kapacitātes, lai uzkrātu visu no otrās daļas ieplūstošo ūdeni (skat. iepriekš 12. punktu).
- 46 Tas, ka šādu rīcību var piedēvēt Komisijai un/vai Centram, izriet no vairākiem faktoriem.
- 47 Vispirms, krātuves trešā daļa atrodas virszemē, uz kuras ir uzbūvēts Centrs, un tā ir tikai Centra rīcībā; trešām personām piekļuve ir liegta, pamatojoties uz to, ka atbilstoši KPC līguma F pielikuma 1. pantam minētā zeme ir neaizskarama, uz tās nav veicama kratīšana, konfiskācija un jebkāda cita veida administratīvi vai tiesiska piespiedu izpildes rakstura pasākumi.
- 48 Turklāt jāatzīmē, ka par sadales iekārtu uzturēšanu un bojājumu novēršanu krātuves trešajā daļā, kas atrodas Centra teritorijā, vienmēr ir atbildīgs centrs ar savu ierēdņu un tehniķu starpniecību, un Komisijai ir jāpierāda pretējais.
- 49 Visbeidzot, prasītāja min *Ufficio tecnico comunale* (Komūnas tehniskais dienests, turpmāk tekstā — "Ispras UTC") paziņojumu, kas datēts ar 1999. gada 16. martu, atbilstoši kuram komūnas pārvalde nav atbildīga par krātuves trešās daļas uzturēšanas darbiem un uzraudzību, jo tas atrodas teritorijā, kas ir Centra īpašums.

- 50 Pirmkārt, pārmestā rīcības nelikumība balstās uz faktu, ka ar to pārkāpj Lēmuma 96/282 9. panta 3. punktā paredzēto pienākumu, atbilstoši kuram Centra ģenerāldirektors Komisijas vārdā veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu personu un iekārtu, par kurām viņš ir atbildīgs, drošību. Pretēji Komisijas uzskatam, šis noteikums šajā gadījumā ir piemērojams, jo notekūdeņu savākšanai domātās Centra iekārtas ir saistītas ar struktūrām, ko tas īpaši uzrauga, un tādējādi arī ar tā kā iestādes lomu un aktivitātēm. Turklāt Kopienas atbildība jau tika noteikta sakarā ar pienākumu, kas tai uzlikts ar 10. panta 3. punktu Komisijas 1971. gada 13. janvāra Lēmumā 71/57/*Euratom* par Centra reorganizāciju (OVL 16, 14. lpp.), kura saturs ir identisks Lēmuma 96/282 9. panta 3. punktam (Tiesas 1994. gada 3. februāra spriedums lietā C-308/87 *Grifoni/EAEK*, *Recueil*, I-341. lpp.).
- 51 Otrkārt, attiecīgās rīcības nelikumība izriet no apstākļa, kas ir pretrunā KPC līgumā iecerētajam, proti, Centra iekārtu tuvumā dzīvojošo iedzīvotāju sabiedrības drošības saglabāšana un aizsardzība.
- 52 Treškārt, pārmestā rīcības nelikumība izriet no Itālijas Civillkodeksa 2043. un 2051. panta, kas šajā gadījumā ir piemērojami, jo ar EAKL 188. panta otro daļu, neskatoties uz tā atsaucēm uz dalībvalstu kopīgiem vispārējiem principiem, neizslēdz iespēju minēt to, ka ir pārkāptas Itālijas tiesību īpašās normas (šajā sakarā skat. ģenerāladvokāta Tezauro [*Tesauro*] secinājumus saistībā ar 1990. gada 27. marta spriedumu lietā *Grifoni/EAK*, 41. punkts *supra*, *Recueil*, I-1212. lpp., 17. punkts).
- 53 Tā, no vienas puses, Itālijas Civillkodeksa 2043. pantā iedibināts princips *neminem laedere*, kas ir kopīgs visās dalībvalstīs un šajā gadījumā ir piemērojams tāpēc, ka Komisija un/vai Centrs ir pārkāpuši vispārējo principu rūpēties kā gādīgiem saimniekiem.

- 54 No otras puses, pārmestā rīcība rada Kopienai atbildību, piemērojot Itālijas Civill kodeksa 2051. pantu, ar ko iedibināta vienkārša personas, kas uzrauga lietu, vainas prezumpcija. Tomēr šajā gadījumā Centrs uzraudzīja krātuves trešo daļu tādēļ, ka aksesuārs zemei, kuras īpašnieks bija Centrs un kam bija piešķirta imunitāte, bija Centra ekskluzīvā rīcībā.
- 55 Prasītāja piebilst, ka *Corte suprema di cassazione* (Itālijas Kasācijas tiesa) judikatūrā norādīts, ka Itālijas Civill kodeksa 2051. pants administratīvās pārvaldes kontekstā ir piemērojams privātām un publiskām lietām, kas nav domātas sabiedrības vispārējai un tiešai lietošanai — kā šajā gadījumā — notekūdeņu krātuvei —, kā rezultātā tās teritoriālā apjoma ierobežojuma dēļ ir veicama atbilstoša uzraudzība un kontrole, ko īsteno šim nolūkam izraudzīta iestāde.
- 56 Komisija uzskata, ka, pirmkārt, Centrs ne mazākā mērā nav atbildīgs par krātuves trešo daļu; atbilstoša uzturēšana vai darbi trešajā daļā Komisijai vai Centram nav jāveic.
- 57 Šajā sakarā tā uzsver, ka KCP līguma F pielikuma 3. pants noteic, ka, pamatojoties uz Komisijas pieprasījumu, Itālijas iestādes var realizēt savas pilnvaras, lai Centrā nodrošinātu visus sabiedriski derīgos pakalpojumus. Šajā pantā vēl precizēts, ka Komisija veic visus vajadzīgos pasākumus, lai ieinteresētie sabiedriski derīgo dienestu kvalificētie pārstāvji, ko tā atbilstoši apstiprinājusi, varētu pārbaudīt, labot vai uzturēt uzticētās iekārtas Centrā. Pamatojoties uz šo pantu, var secināt, ka “zemes, [uz kuras Centrs ir ierīkots], eksteritorialitāte zaudē spēku”, lai atbilstoši tehniķi varētu veikt uzturēšanas vai remonta darbus iekārtās, ar kuru palīdzību tiek sniegti sabiedriski derīgi pakalpojumi.

58 Kā uzskata Komisija, KPC līguma noteikumi nav ne “pārsniegti”, ne arī atcelti vai grozīti Ispras *UTC* direktora paziņojuma, ar kuru apstiprināts, ka komūnas pārvalde nav atbildīga ne par krātuves, kas atrodas uz Centram piederošās zemes, uzturēšanu, ne pārraudzību, satura dēļ. Pirmkārt, izdodot šādu paziņojumu, Ispras *UTC* direktors ir pārsniedzis savas pilnvaras, jo, tā kā viņš bija komūnas pārvaldes sastāvā, viņš nebija tiesīgs paust savu viedokli par tās civiltiesisko atbildību. Turklāt šis paziņojums acīmredzami ir pretrunā iepriekš teiktajam šī sprieduma 16. punktā minētajā 1992. gada 7. oktobra vēstulē, kurā precizēts, ka komūnas iesaistīšanās bija komūnas pārvaldes autonoma iniciatīva, kura arī par visu ir atbildīga. Visbeidzot, Ispras *UTC* direktora paziņojuma mērķis nav bijis paredzēt Centra atbildību par neatbilstošu krātuves uzturēšanu.

59 Atbilstošos KPC līguma noteikumus turklāt nevar apšaubīt tādēļ, ka Centrs reizēm pats ir uzskatījis par lietderīgu veikt noteiktus iekārtu [remont]darbus, jo iesaistīšanās vienmēr ir notikusi, pamatojoties uz vietējās pārvaldes lūgumu. It īpaši kas attiecas uz Centra teritorijā atrodošās krātuves trešajā daļā veiktajiem darbiem 1990. gadā, tad tie norisinājās, pamatojoties uz *Ferrovie dello Stato* un Ispras komūnas pārvaldes lūgumu.

60 Otrkārt, attiecībā uz norādīto nelikumību par to, ka trešajā daļā netika veikta atbilstoša uzraudzība un darbi, Komisija uzsver, ka prasības pieteikumā prasītāja tikai pārmet šo bezdarbību, neprecizējot ne to, kādiem šiem darbiem un uzturēšanas pasākumiem, par kuru neesamību tā runā, bija jābūt, ne arī to, kāda tieši ir Kopienas nelikumīgā rīcība.

61 Tā piebilst, ka nav pārkāpts neviens no prasītājas pieminētajiem noteikumiem.

- 62 Vispirms tā uzskata, ka pretēji prasītājas piedāvātajai Lēmuma 96/282 9. panta interpretācijai Centra direktora pienākums veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu personu un iekārtu, par kurām viņš ir atbildīgs, drošību, attiecas tikai uz Centram raksturīgām darbībām, pateicoties kurām Kopiena sniedz ieguldījumu Kopienų pētniecisko programmu īstenošanā. Par Centram raksturīgām darbībām nevar atzīt notekūdeņu krātuves pārraudzību un uzturēšanu. Tā apstrīd, ka no sprieduma lietā *Grifoni/EAEK* 41. un 50. punkta *supra* izriet, ka EAEK atbildība ir apstiprinājusies atbilstoši Lēmuma 71/57 10. pantam, kura redakcija ir identiska Lēmuma 96/282 9. pantam.
- 63 Komisija uzsver, ka, pat ja ar KPC līguma F pielikuma 16. pantu būtu uzlikts pienākums veikt īpašus pasākumus sabiedrības drošības un veselības jomā, šie noteikumi, tos lasot KPC līguma preambulas un citu noteikumu kontekstā, attiecas vienīgi uz negadījuma risku un draudiem, kas izriet no jonizētā starojuma, par kuriem šajā gadījumā nav runa.
- 64 Otrkārt, tā uzskata, ka, ja nevienai Kopienų iestādei vai organizatoriskai apvienībai nav saistību rūpēties par notekūdeņu krātuvi, Kopienų atbildība neiestājas tādēļ, ka šīs iestādes vai organizatoriskās apvienības ir pārkāpušas viselementārākos noteikumus par parastu gādību. Šajā sakarā Pirmās instances tiesa jau ir spriedusi, ka ārpuslīgumiskā atbildība neiestājas, ja nav notikusi nelikumīga rīcība (Pirmās instances tiesas 2000. gada 29. novembra spriedums lietā T-213/97 *Eurocoton u.c./Padome, Recueil, II-3727*. lpp.).
- 65 Atbilstoši Komisijas teiktajam nav piemēroti tas, ka prasītāja atsauca uz Itālijas Civilkodeksa noteikumiem. EAKL 188. panta otrajā daļā ir norāde tikai uz kopējiem dalībvalstu vispārējiem tiesību principiem, nevis uz īpašām dažādu valstu tiesību sistēmām (1994. gada 3. februāra spriedums lietā *Grifoni/EAEK*, 50. punkts *supra*, 8. punkts). Prasītājas minētie argumenti pretēja viedokļa atbalstam nav guvuši nekādu atsaucību ģenerāladvokāta Tezauro [*Tesauro*] secinājumos par 1990. gada 27. marta spriedumu lietā *Grifoni/EAEK*, 52. punkts *supra*. Jebkurā gadījumā kā

iepriekš minētajā 1994. gada 3. februāra spriedumā lietā *Grifoni/EAEK*, tā arī ģenerāladvokāta Tezauro [*Tesauro*] secinājumos šim spriedumam (*Recueil*, I-343. lpp.) nepārprotami tika izslēgta iespēja, ka ciestos zaudējumus var pierādīt un atlīdzināt atbilstoši tikai un vienīgi Itālijas tiesiskajam regulējumam par ārpuslīgumisko atbildību.

66 Tā apstrīd, ka Itālijas Civilkodeksa 2051. pantā esošais noteikums, atbilstoši kuram “ikviens ir atbildīgs par viņa uzraudzībā esošajai lietai nodarītajiem zaudējumiem, izņemot gadījumus, kad viņš rīkojies nejaūši”, ir ticis ietverts normatīvā veidā Kopienų tiesībās un tās judikatūrā. Gluži otrādi — šis noteikums, ar kuru paredz atbildību personai, kas nav tiešais zaudējumu radītājs, nav saderīgs ar pašlaik judikatūrā attīstītajiem iestāžu ārpuslīgumiskās atbildības iestāšanās priekšnosacījumiem.

67 Jebkurā gadījumā Itālijas Civilkodeksa 2051. pantā paredzētie noteikumi neattiecas uz šo gadījumu. No vienas puses, neviena Kopienų iestāde nav krātuves uzraugs, un tādējādi Kopienų nevar saukt pie atbildības par iespējamiem tās nodarītiem zaudējumiem. No otras puses, prasītāja nav pierādījusi nekādu cēloņsakarību starp šķietami pārraugāmo lietu un zaudējumiem. Faktiski nav pierādīts, ka plūdi prasītājas ēkā faktiski radās tādēļ, ka applūda atsevišķā krātuves trešā daļa, kas atrodas uz Centra zemes.

Pirmās instances tiesas vērtējums

68 Vispirms ir jāizvērtē, vai atbilstoši šī sprieduma 42. punktā minētajai judikatūrai pārņemta rīcība, proti, neatbilstoša uzturēšana un/vai darbu neveikšana krātuves trešajā daļā, ir piedēvējama Kopienų iestādei vai organizatoriskai apvienībai.

- 69 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka, pirmkārt, pretēji prasītājas teiktajam (skat. iepriekš 47. punktu) no KPC līguma nekādā gadījumā neizriet, ka par krātuves trešo daļu ir atbildīga Kopena.
- 70 Vispirms, nav pamatots arguments, atbilstoši kuram par krātuves trešo daļu ir atbildīga Kopena tādēļ, ka no KPC līguma izriet, ka tam nevar piekļūt trešās personas.
- 71 Kā to norāda prasītāja, ir skaidrs, ka atbilstoši KPC līguma F pielikuma 1. pantam Centrs un zeme, uz kuras tas iekārtots, ir neaizskarami, uz tiem neattiecas kratīšana, rekvizīcija, konfiskācija vai ekspropriācija, kā arī attiecas jebkāda cita veida imunitāte pret administratīvu vai tiesisku piespiedu izpildi. Tomēr no šī paša F pielikuma 3. panta izriet, ka, neskatoties uz šīm imunitātēm, Komisijai ir jāļauj, lai ieinteresētie sabiedriski derīgo [pakalpojumu] dienestu kvalificētie pārstāvji, ko tā atbilstoši apstiprinājusi, varētu pārbaudīt, labot vai uzturēt tiem uzticētās iekārtas Centrā.
- 72 Taču lietas dalībnieku starpā pastāv vienprātība par to, ka notekūdeņu savākšanas pakalpojums Centram ar attiecīgās krātuves starpniecību ir sabiedriski derīgs pakalpojums KPC līguma F pielikuma 3. panta izpratnē. Šajā sakarā ir jāatgādina, ka uz Pirmās instances tiesas rakstveidā uzdoto jautājumu Komisija rakstveidā atbildēja apstiprinoši, un tas sakrīt ar prasītājas viedokli, ka Ispras komūna ir apvienība, kas atbild par sabiedriski derīgu pakalpojumu sniegšanu Centram saistībā ar notekūdeņu savākšanu. Tādējādi šīs procedūras vajadzībām ir jāuzskata, ka pārbaudes, labošanas un uzturēšanas darbi krātuves trešajā daļā ir jāveic Ispras komūnas pārvaldei, kuras kvalificētie, Komisijas apstiprinātie pārstāvji var piekļūt krātuves trešajai daļai.

- 73 Tālāk ir jāatgādina, ka neviens no KPC līguma noteikumiem nevar būt atbildības saistībā ar Kopienai pārmesto rīcību pamats. Skaidrs, ka KPC līguma 1. pants, ko prasītāja pati nav pieminējusi, pēc būtības paredz, ka Itālijas valdība Kopienas rīcībā nodod Centru un zemi, uz kuras tas ir uzbūvēts, par to saņemot gada nomas maksu. Tomēr ar šajā pantā paredzēto nodošanu Kopienai nekādā gadījumā netiek uzlikta atbildība par krātuves trešo daļu. Faktiski šis pants ir jālasa kopā ar citiem KPC līguma noteikumiem, proti, ar F pielikuma 3. pantu, no kura izriet — kā tas tika minēts šī sprieduma 72. punktā —, ka krātuves trešās daļas pārbaudi, labošanu vai uzturēšanu veic uzņēmums, kas ir atbildīgs par notekūdeņu savākšanas pakalpojumu sniegšanu. Šādos apstākļos KPC līguma 1. pantu nevar interpretēt tādējādi, ka uz tā pamata Kopienai tiek uzlikta atbildība par krātuves trešo daļu.
- 74 Tādējādi KPC līgums nav pamats, lai Centram vai jebkurai citai Kopienas iestādei vai organizatoriskai apvienībai piedēvētu pārmestās rīcības nelikumību.
- 75 Otrkārt, ir jāatgādina, ka pretēji tam, ko isi min prasītāja (skat. iepriekš 47. punktu), pārmestās rīcības nelikumības piedēvējamība nevar izrietēt no tā, ka krātuves trešā daļa ir tikai un vienīgi Centra rīcībā. Faktiski ir jākonstatē — kā tas tika atgādināts iepriekš 12. un 14. punktā —, ka krātuvē visā tās kopumā saplūst gan notekūdeņi, kas tek no Ispras komūnas teritorijas, gan arī notekūdeņi, kas tek no tās teritorijas, kurā ir ierīkots Centrs. Turklāt no 72. punktā izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka par iesaistīšanos darbos krātuves trešajā daļā ir atbildīga Ispras komūnas pārvalde. Tā kā krātuves trešā daļa nav vienīgi Centra rīcībā, tad apgalvojums par eskluzivitāti nav pamats, lai Kopienai piedēvētu pārmesto rīcību.
- 76 Treškārt, ir jāizvērtē — kā to pēc būtības uzskata prasītāja —, vai, pēc pašas vārdiem, atbilstoša neuzturēšana un darbu neveikšana krātuves trešajā daļā Kopienai ir piedēvējama sakarā ar Centra ierēdņu un tehniķu nepārprotamo izturēšanos.

- 77 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka ir skaidrs, ka Centrs 1990. gadā veica atvērtās trešās daļas pirmā nodalījuma kanalizācijas caurules aizstāšanu ar slēgtu kanalizācijas cauruli 100 cm diametrā.
- 78 Skaidrs, ka Komisija uzskata, ka Centrs darbus veica, pamatojoties uz *Ferrovie dello Stato* vai Ispras komūnas pārvaldes lūgumu. Tomēr pēc Pirmās instances tiesas aicinājuma iesniegt jebkādus dokumentus par apgalvoto lūgumu izteikšanas faktu Komisija neiesniedza pierādījumus par to, ka šādi lūgumi tik tiešām tika izteikti. Šādos apstākļos šīs procedūras mērķa labā ir jāuzskata, ka Centrs krātuves trešās daļas pirmajā nodalījumā darbus veica pēc savas iniciatīvas.
- 79 Turklāt tiesas sēdes laikā Komisijas eksperts norādīja, ka Centra dienesti diezgan regulāri krātuves trešajā daļā veica pārbaudes un uzturēšanas [darbus].
- 80 Šī Centra tehnisko dienestu iejaukšanās norisinājās uz pašu iniciatīvas pamata un neietilpa nevienā no Kopienas iestādēm vai organizatoriskām apvienībām uzliktajiem pienākumiem saskaņā ar KPC līgumu. Faktiski — kā tas tika atgādināts iepriekš 72. punktā — pārbaudes, labošanas vai uzturēšanas darbi krātuves trešajā daļā atbilstoši KPC līgumam bija jāveic uzņēmumam, kas ir atbildīgs par notekūdeņu savākšanas pakalpojumu sniegšanu Centram. Tādējādi ir jāuzskata, ka, šādi iesaistoties, Centrs ir bijis atbildīgs par citu [personu] uzdevumiem.
- 81 Tajā pat laikā atsevišķos gadījumos Centra tehnisko dienestu darbība uz paša iniciatīvas pamata, pārraugot [personu] uzdevumus krātuves trešajā daļā, nekādā gadījumā nerada pamatu tam, ka jebkādu darbu vai atbilstošas uzturēšanas [darbu] neveikšana krātuvē turpmāk ir piedēvējama Centram un tādējādi arī Kopienai.

- 82 Šāda veida iejaukšanās uzliek Centram pienākumu atbilstoši veikt tādas pārraudzības funkcijas, par kurām tas atbild. Tā pārraudzība, par kuru ir atbildīgs Centrs, 1990. gadā krātuves trešās daļas pirmajā nodalījumā uzstādot slēgta tipa cauruli, neattiecas uz to darbu veikšanu, lai 2002. gadā krātuves trešajā daļā nodrošinātu pietiekamu uzkrājumu vietu, un vismazāk tieši tāpēc — kā to tiesas sēdē norādīja Komisija un ko neapstrīdēja arī prasītāja —, ka Kopiena nekādā mērā nekontrolē notekūdeņu daudzumu, kas ieplūst trešajā daļā.
- 83 Turklāt pārraudzība, par kuru ir atbildīgs Centrs, pēkšņi regulāri uzraugot un veicot uzturēšanas [darbus], attiecas tikai un vienīgi uz tā reāli paveikto un nekādi neattiecas uz apgalvoto pārraudzības vai uzturēšanas trūkumu, par ko nemainīgi ir atbildīgs uzņēmums, kas Centram sniedz notekūdeņu savākšanas pakalpojumus.
- 84 Otrkārt, šajā gadījumā nav noteikts un arī netiek apgalvots, ka pārmestā rīcība, proti, neatbilstoša uzturēšana un darbu neveikšana krātuves trešajā daļā, ir neapmierinoša to Centra darbību izpilde, par kurām tas ir atbildīgs.
- 85 Pat atzīstot, ka, apgalvojot, ka krātuves trešās daļas hidrauliskā kapacitāte nav pietiekama, prasītāja netieši uzskata, ka Centra veiktie darbi 1990. gadā ir neapmierinošs Centra citu [personu] uzdevumu pārraudzības izpildījums, tomēr ir jāatzīst, ka slēgta tipa caurules 100 cm diametrā uzstādīšana krātuves trešās daļas pirmajā nodalījumā nav uzskatāma par neapmierinošu pārraudzības, par kuru Centrs ir atbildīgs, izpildījumu.
- 86 Faktiski ir jākonstatē, ka Centra ievietotās caurules diametrs krātuves trešās daļas pirmajā nodalījumā ir identisks slēgtā tipa caurules, kāda pirms tam bija krātuves

trešās daļas otrajā nodaļumā, diametram. Tādējādi Centra veiktie darbi 1990. gadā nekādi neietekmēja krātuves trešās daļas hidraulisko kapacitāti. Šādos apstākļos Centrs nekādi nav vainojams par, iespējams, nepietiekamo krātuves trešās daļas hidraulisko kapacitāti.

- 87 No iepriekš minētā izriet, ka Kopienai pārmestās nelikumīgās rīcības piedēvēšana nekādā gadījumā nevar izrietēt no Centra tehnisko dienestu pēkšņās iesaistīšanās.
- 88 Ceturtkārt, ir jāizvērtē, vai Kopienai pārmestās nelikumīgās rīcības piedēvēšana izriet no Ispras *UTC* direktora paziņojuma, ar ko viņš informēja, ka komūnas pārvalde, kuru viņš pārstāv, nav atbildīga par krātuves trešo daļu.
- 89 Šajā sakarā neatkarīgi no jautājuma par to, vai šī komūnas dienesta direktors ir tiesīgs paust savu viedokli par jautājumiem, kas saistīti ar komūnas pārvaldes, kuru viņš pārstāv, atbildību, ir jāatgādina, ka ar viņa paziņojumu tiek izslēgta komūnas pārvaldes atbildība par krātuves trešo daļu, pamatojoties vienīgi uz to, ka šī daļa atrodas uz Kopienai piederošas zemes. Tomēr no KPC līguma 1. panta izriet, ka Kopiena nav attiecīgās zemes īpašniece. Faktiski ar šo noteikumu paredzēts, ka Centru un zemi ap to Kopienas rīcībā ir nodevusi Itālijas valdība, par to saņemot gada nomas maksu. Turklāt prasītāja nedz nenorāda, nedz arī apgalvo, ka ar Ispras *UTC* direktora paziņojumu ir grozīts KPC līgums. Šādos apstākļos ir jāuzskata, ka šis paziņojums nav pamats tam, lai uzskatītu, ka pārmestā rīcība ir piedēvējama kādai no Kopienas iestādēm vai organizatoriskām apvienībām.

90 Piektkārt, vēl ir jāizvērtē, vai pārmestā rīcība ir piedēvējama Kopienai sakarā ar prasītājas minēto noteikumu pārkāpumiem.

91 Šajā sakarā vispirms ir jāatgādina, ka Lēmuma 96/282 9. panta 3. punktā, par kuru tiek apgalvots, ka tas ir pārkāpts, ir tikai noteikts, ka Centra ģenerāldirektoram ir jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu personu un iekārtu, par kurām viņš ir atbildīgs, drošību. Ar šo pašu noteikumu tādējādi nevar pamatot norādīto darbu neveikšanu un/vai neatbilstošu uzturēšanu krātuves trešajā daļā, izņemot gadījumu, ja ir skaidrs, ka attiecīgā daļa ir iekārta, par kuru ir atbildīgs Centra ģenerāldirektors. Tomēr prasītāja nav iesniegusi nekādu informāciju, pamatojoties uz kuru varētu uzskatīt, ka krātuves trešā daļa ir iekārta, par kuru Centra direktors ir atbildīgs. Gluži otrādi — kā tas tika minēts iepriekš, 72. punktā — no KPC līguma F pielikuma 3. punkta izriet, ka Ispras komūna atbild par notekūdeņu savākšanas pakalpojumu sniegšanu Centram, kas izpaužas tādējādi, ka krātuves trešo daļu nevar pielīdzināt iekārtai, par kuru Centrs ir atbildīgs. Šādos apstākļos ar Lēmuma 96/282 9. panta 3. punktu nevar pamatot pārmestās rīcības piedēvēšanu Kopienai.

92 Tālāk prasītāja apgalvo, ka ir pārkāpts KPC līgums, kas atbilstoši tās teiktajam paredz, ka Centram ir jāsaģlabā un jāaizsargā sabiedriskā drošība. Kā to pamatoti uzsver Komisija, KPC līguma F pielikuma 16. panta 1. punkts ir šī līguma vienīgais noteikums, kas attiecas uz sabiedrības veselības drošību un aizsardzību. Tomēr sabiedrības veselības drošības un aizsardzības jomā šim noteikumam nav nozīmes, jo tas skar nodrošināšanos pret negadījumiem un draudiem, kas izriet no jonizētā starojuma. Tomēr šajā gadījumā prasītāja nesniedz ne mazāko argumentāciju, pamatojoties uz kuru varētu uzskatīt, ka pārmestā rīcība skar nodrošināšanos pret negadījumiem un draudiem, kas izriet no jonizētā starojuma. Šādos apstākļos ir jāsecina, ka Kopienai pārmestās rīcības piedēvēšana nevar izrietēt no Centra pienākuma uzraudzīt sabiedrības drošības un veselības aizsardzību, kā to nosaka KPC līguma F pielikuma 16. panta 1. punkts.

- 93 Visbeidzot, prasītāja apgalvo, ka pārņemta rīcība rada Kopienas ārpuslīgumisko atbildību, ko nosaka Itālijas Civillkodeksa 2043. un 2051. pantā paredzētie noteikumi.
- 94 Runājot par Itālijas Civillkodeksa 2043. pantu — pat kopā ar prasītāju pieņemot, ka šajā noteikumā ir pausts princips *neminem laedere* un ka šis princips ir kopīgs visām dalībvalstu tiesībām un ir piemērojams šajā gadījumā tādēļ, ka Komisija un/vai Centrs ir pārkāpis vispārējo principu rūpēties kā gādīgam saimniekam, tomēr ir jākonstatē, ka prasītāja nenorāda ne vismazāko iemeslu, kādēļ Komisijai un/vai Centram būtu jāievēro gādīga saimnieka rūpības pienākums attiecībā uz krātuves trešo daļu. Šādos apstākļos ir jāuzskata, ka pats minētais noteikums neļauj piedēvēt Kopienai pārņemto rīcību.
- 95 Attiecībā uz Itālijas Civillkodeksa 2051. pantu, pat atzīstot, ka šī Itālijas tiesību norma ir kopīgs visu dalībvalstu tiesību princips, ir jākonstatē, ka prasītāja nepierāda, ka krātuves trešās daļas pārraudzība ir jāveic Kopienai vai organizatoriskai apvienībai. Faktiski, pretēji prasītājas teiktajam, krātuves pārraudzība no Kopienai iestādes vai organizatoriskas apvienības puses nevar izrietēt no zemes, uz kuras Centrs ir uzbūvēts, īpašuma tiesībām, jo — kā tas tika iepriekš minēts 89. punktā — neviena Kopienai iestāde vai organizatoriska apvienība nav šīs zemes īpašnieks. Tādējādi, pat atzīstot, ka krātuves trešā daļa ir zemes, uz kuras tā atrodas, sastāvdaļa, no tā neizriet, ka tā pieder Kopienai. Tādēļ šis arguments ir noraidāms.
- 96 Tāpat ir jānorāda arguments, atbilstoši kuram par krātuves trešās daļas pārraudzību ir atbildīga vai nu Komisija, vai arī Centrs, tādēļ, ka saskaņā ar KPC līguma F pielikuma 1. pantu trešām personām tai ir liegta piekļuve. Faktiski — kā tas tika minēts 71. punktā — Komisijai atbilstoši KPC līguma F pielikuma 3. pantam ir jāatceļ KPC līguma F pielikuma 1. pantā paredzētā imunitāte, lai sabiedriski derīgo pakalpojumu dienesti varētu pārbaudīt, labot vai uzturēt tiem uzticētās iekārtas

Centrā. Šādos apstākļos nav pamata piesaukt norādīto zemes, uz kuras ir uzcelts Centrs, imunitāti, lai norādītu, ka Komisija un/vai Centrs pārrauga krātuves trešo daļu.

- 97 Krātuves trešās daļas pārraudzība Komisijai un/vai Centram turklāt nav piedēvējama tādēļ, ka šī daļa ir bijusi tikai Centra rīcībā. Turklāt faktiski papildus iepriekšējā punktā minētajiem apsvērumiem — kā tika atgādināts iepriekš 75. punktā —, ja krātuve, ieskaitot tās trešo daļu, uzņem no Ispras komūnas teritorijas un Centra plūstošos notekūdeņus, tad trešo daļu nevar uzskatīt par tādu, kas ir tikai Komisijas un/vai Centra rīcībā.
- 98 No visa iepriekš minētā izriet, ka norādītais atbilstošas uzturēšanas un/vai darbu trūkums krātuves trešajā daļā nav Kopienų iestādei vai organizatoriskai apvienībai piedēvējama rīcība. Šādos apstākļos un ciktāl nepieciešams, nepastāvot vajadzībai izvērtēt citus Kopienų ārpuslīgumiskās atbildības iestāšanās priekšnosacījumus, kas šajā gadījumā pieminēti, prasība ir noraidāma kā nepamatota.

Par lūgumiem noteikt izmeklēšanas pasākumus

- 99 Prasītāja prasa Pirmās instances tiesai veikt izmeklēšanas pasākumus, lai pierādītu pašas formulētos apgalvojumus. It īpaši tā uzsver, ka ir jāiegūst informācija no Centra direktora un darbiniekiem, kā arī no Itālijas iestādēm, kas plūdu laikā uz vietas bija iesaistītas šajā lietā. Tā uzskata, ka ir jāuzklausa liecinieku liecības, un šajā sakarā tā patur tiesības vēlāk norādīt uzklusāmo liecinieku vārdus. Viņa uzsver, ka, lai pierādītu apgalvojumus, ieskaitot varbūt norādītos vai iespējamos zaudējumus, ir jāveic apmeklējums un/vai ekspertīze uz vietas.

100 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka prasītāja neidentificē nedz precīzos faktus, kam tie domāti, nedz arī to, ka šādi pasākumi varētu kalpot attiecībā uz Kopienu iestādei vai organizatoriskai apvienībai pārmestas rīcības piedēvējamību. Šādos apstākļos lūgumi noteikt izmeklēšanas pasākumus ir jānoraida.

Par tiesāšanās izdevumiem

101 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs.

102 Tā kā prasītājam spriedums ir nelabvēlīgs, tai, ieskaitot savus tiesāšanās izdevumus, ir jāsedz arī Komisijas tiesāšanās izdevumi atbilstoši tās prasījumiem.

Ar šādu pamatojumu

PIRMĀS INSTANCES TIESA (otrā palāta)

nospriež:

- 1) prasību noraidīt kā nepieņemamu tiktāl, ciktāl tā attiecas uz lūgumu atlīdzināt nenoteiktus iespējamus mantiskos zaudējumus un nenoteiktu nodarīto vai iespējamo nemantisko kaitējumu;

- 2) prasību pārējā daļā noraidīt kā nepamatotu;
- 3) lūgumu par pierādījumu savākšanas pasākumiem noraidīt;
- 4) prasītāja sedz savus tiesāšanās izdevumus pati, kā arī atlīdzina Komisijas tiesāšanās izdevumus.

Pirrung

Meij

Pelikánová

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2005. gada 30. novembrī.

Sekretārs

Priekšsēdētājs

E. Coulon

J. Pirrung